

туризму існує кілька варіантів рішення проблеми, наприклад, можливе формування окремих туристсько-екскурсійних поїздів [3].

На національному рівні вже створена Асоціація Збереження Історії Залізниць України, яка об'єднала як професійних залізничників, так і громадян інших професій. На сьогодні важливо, щоб місцеві та іноземні інвестори повірили в перспективне майбутнє залізничного туризму та приєдналися до існуючого руху за збереження історичної технічної спадщини.

Розвиток залізничного туризму в цілому буде сприятиме підвищенню іміджу залізниць та забезпечить підвищення обсягів перевезень, і як наслідок – поповнення бюджетів усіх рівнів. Серед соціальних переваг залізничного туризму – паралельно із відбудовою залізниць відновлення історичних пам'яток, розбудова інфраструктури, збереження та створення нових робочих місць, забезпечення населення доступним та цікавим видом відпочинку.

Список використаних джерел:

1. Алексіюк Т. Може хтось допоможе: Заріченщина туристична: [Про розробку інноваційного туристичного продукту «Поліський трамвай» щодо вузькоколіїної залізниці «Антонівка-Зарічне»] / Т. Алексіюк // Полісся. – 2009. – № 4 / 29січня / – С. 2.
2. Марценюк Л. В. Основні засади розвитку транспортного туризму в Україні / Л. В. Марценюк // Вісн. Дніпропетр. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д., 2013. – Вип. 47. – С. 24-32.
3. Розвиток туризму в Україні [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.marshruty.in.ua/index.php/rozvytok-turyzmu-v-ukraini.php>
4. European Tourism 2013: Trends & Prospects [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://aboutourism.wordpress.com>

Проданова І.І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії економіки та управління;*

Городинська О.В., Мартиняк В.В.

студенти,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ КРИЗИ

Особливості розвитку національної економіки України в умовах кризи є актуальною темою вже протягом декількох років. Така ситуація обумовлена тим, що країна ще не встигла адаптуватися після фінансової кризи 2008-2009 рр. як її поглинула інша 2013-2014 рр.

Економічна криза як явище характеризується різким погіршенням економічного стану країни, що виявляється в значному спаді виробництва, порушенні виробничих зв'язків, що склалися, банкрутстві підприємств,

зростанні безробіття, і у результаті – в зниженні життєвого рівня, добробуту населення. Важливим чинником, який поглиблює основні проблеми сьогодення, спричинені кризовими явищами в економіці країни 2013-2015 рр. є те, що Україні не вдалося ефективно реалізувати заходи антикризового характеру та з економічного відновлення в посткризовий період 2010-2012 рр. Нинішня вкрай слабка економічна динаміка на тлі наслідків кризових шоків попередніх років посилюється триваючою військовою агресією, поглибленням і розширенням негативних тенденцій в економіці, низьким рівнем довіри до системи державного управління, високою корупцією, слабкою фінансовою дисципліною, незадовільною інвестиційною привабливістю та надмірним борговим навантаженням [1].

Аналіз наукових праць по темі дослідження свідчить про те, що дотепер дискусійними залишаються питання стосовно специфіки впливу економічної кризи на визначення сучасних напрямів і тенденцій, ознак і властивостей розвитку національної системи, що і визначає актуальність даного дослідження.

В рамках вищесказаного можна виділити основні особливості розвитку національної економіки:

- зростання державного боргу. Якщо на початок 2014 р. державний борг України становив 480,2 млрд. грн., то на кінець року його величина досягла рівня 947,03 млрд. грн. або 60,06 млрд. дол., що в структурі боргових зобов'язань займає 86,0%. Проте державний борг України знаходився в межах граничного обсягу, встановленого статтею 5 Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» [2];

- девальвація національної валюти (за 2015 р. національна валюта девальвувала на 90%, а золотовалютні резерви знизились на майже 40% [3]);

- зниження інвестиційної активності, згорання інвестиційних проектів та виведення іноземних капіталів з українського ринку. В умовах відпливу інвестиційних капіталів з огляду на відсутність гарантій безпеки для інвестора та високий ступінь ризику, світова тенденція скорочення банківського кредитування є додатковим фактором гальмування економічного розвитку України. За даними щорічного проекту Doing Business у 2014 р. Україна посіла 112 місце серед 189 країн світу (в 2013 р. – 137 місце в рейтингу) [4].

- прискорене падіння ВВП. У 2014 р. ВВП України за оцінками Національного банку України скоротився на 6,7%, а дефіцит зведеного бюджету країни разом з НАК «Нафтогаз України» перевищив 10% ВВП. У 2013 р. зростання ВВП України було нульовим (номінальний ВВП за підсумками року становив 1,455 трлн. грн.), а в 2012 р. зростання реального ВВП становило 0,2% (номінальний ВВП дорівнював 1,409 трлн. грн.) [5];

- зниження обсягів освоєння капітальних інвестицій. Капітальні інвестиції в Україні 2014 р. скоротилися на 24,1%, тоді як роком раніше їхнє зниження становило 7,9%. За даними Державної служби статистики, було освоєно 204,06 млрд. грн. капітальних інвестицій (без урахування тимчасово окупованих Криму, м. Севастополя та частини зони проведення АТО) [6].

- скорочення об'ємів промислового виробництва. У 2013 р. промислове виробництво скоротилося на 4,7% порівняно з 2012 р. У 2012 р. порівняно з 2011 р. промислове виробництво скоротилося на 1,8%. Востаннє зростання промислового виробництва в Україні відзначалося в 2011 р., після чого почалося поступове зниження. Найістотніший обвал почався в останній рік і головною причиною цього стали воєнні дії на Донбасі [7]. Промислове виробництво в Україні у 2014 р. знизилось майже на 11%;

- неналежний рівень, глибина та якість реформ;
- зростання ризиків порушення торговельних та фінансових зв'язків в певних регіонах;
- дефіцит енергетичного вугілля, спричинений воєнними діями у вугледобувному регіоні;
- поглиблення існуючих диспропорцій в економіці.

Головним глибинним чинником посилення окреслених проблем є дуже серйозні системні економічні деформації, що накопичувалися досить тривалий час і зрештою зумовили масштабні процеси деградації економіки та, відповідно, крайнього загострення соціальних протиріч. Останні не лише значно послабили потенціал протистояння зовнішнім загрозам, але й стали каталізатором їх наростання. Без докорінної системної модернізації економіки не можливо говорити про досягнення стратегічних цілей, пов'язаних зі створенням в Україні високорозвиненого, заможного, захищеного від небезпек суспільства, яке було б невід'ємною складовою об'єднаної Європи.

Для вирішення вказаних проблем необхідно:

- створення необхідних передумов для відходу від «політики короткострокових часових горизонтів» та формування стратегічно орієнтованої політики довгострокових трансформацій;
- прискорення інтеграція українських виробництв у світові виробничі, торговельні, фінансові мережі;
- визначення стратегії та реальна зміна політики економіки та політики загалом задля пришвидшення євроінтеграційного процесу;
- сприяння створенню умов для розвитку довгострокових інвестицій, розробки та виготовлення сучасного обладнання;
- розвитку українського експорту та транспортної інфраструктури;
- залучення всіх верств українського суспільства до здійснення планів реалізації процесу змін.

Список використаних джерел:

1. План заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони на 2014-2017 рр. Затверджений Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 847-р від 17 вересня 2014 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/847-2014-p>
2. Державний борг України складає більше трильйона гривень – Мінфін // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.depo.ua/ukr/money/gosudarstvennyu-dolg-ukrainy-sostavlyayet-bolee-trilliona-12032015104000>

3. Економічна криза в Україні в цифрах (ВІЗУАЛІЗАЦІЯ) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://texty.org.ua/pg/news/textynewseditor/read/57032/Jekonomichna_kryza_v_Ukrajini_v_cyfrah_VIZUALIZACIJA

4. Офіційний сайт Проекту Doing business // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://russian.doingbusiness.org>

5. Нацбанк оцінює падіння ВВП України за минулий рік у 6,7% // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://www.epravda.com.ua/news/2015/02/19/529054/>

6. Капітальні інвестиції в Україні торік скоротились на чверть // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://24tv.ua/novini_ekonomiki/kapitalni_investitsiyi_v_ukrayini_torik_skorotilis_na_chvert/n547631

7. Потіха А. Промислове виробництво в Україні: обнадійливі симптоми // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=494:promislove-virobnitstvo&catid=8&Itemid=350

Шепелєв В.С.

здобувач кафедри глобальної економіки,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ВПЛИВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗВТ МІЖ ЄС ТА УКРАЇНОЮ НА РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ СВИНИНИ

На шляху до членства України у Європейському Союзі 16 вересня 2014 року Верховна Рада синхронно з Європарламентом ратифікувала Угоду про асоціацію України з Євросоюзом, включаючи створення зони вільної торгівлі. Функціонування зони вільної торгівлі базується на принципах повної та всеохоплюючої угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС (ПВЗВТ). Це широкомасштабна за змістом торговельна угода, яка спрямована на зменшення та скасування тарифів, які застосовуються сторонами, лібералізацію доступу до ринку послуг, а також на приведення українських правил та регламентів, що стосуються бізнесу у відповідність правилам та регламентам ЄС з метою забезпечення вільного руху товарів і послуг між двома сторонами та взаємного недискримінаційного ставлення до компаній, товарів і послуг на території України та ЄС. Уведення в дію зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, а також продовження Євросоюзом тарифних преференцій для українських товарів було перенесено з 1 листопада 2014 року на 31 грудня 2015 року для урегулювання законодавчих норм між зацікавленими сторонами даного процесу. Зокрема, в українському законодавстві здійснюються реформи у таких сферах як санітарні та фітосанітарні заходи, технічне регулювання та стандартизація, державні закупівлі та державна допомога. Проводиться робота з гармонізації законодавства України із законодавством Європейського Союзу, в тому числі в рамках Порядку денного асоціації Україна – ЄС та Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Закон України від 18.03.2004 № 1629-IV із змінами і доповненнями). З боку ЄС проводить комплекс заходів відповідно до «Регламенту